

A SZÁMVITELI TÖRVÉNY ÁLLAMHÁZTARTÁSI VONATKOZÁSAI

Kézdi Árpád
Államháztartási Szabályozási Főosztály
Államháztartási Számviteli Osztály
Nemzetgazdasági Minisztérium

Számviteli törvény

5. § Az államháztartás szervezetei beszámolási kötelezettségét, a beszámolót alátámasztó könyvvizelési kötelezettségét, a beszámolás és a könyvvizelés során érvényesítendő sajátos fogalmi meghatározásokat – e törvény alapján és az államháztartásról szóló törvényben foglaltakra figyelemmel – kormányrendelet szabályozza.

178. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy rendeletben szabályozza:

a) az államháztartás szervezetei beszámoló készítését, könyvvizelési kötelezettségét, a beszámolás és a könyvvizelés során érvényesítendő sajátos fogalmi meghatározásokat, figyelemmel az államháztartásról szóló törvényben foglaltakra;

A költségvetési elszámolásokra, valamint az államháztartás alrendszerébe tartozó szervezetek vagyonának meghatározott körére sajátos törvényi rendelkezések irányadók, ezeket a kormányrendeletnek figyelembe kell vennie.

A számviteli törvény és a kormányrendelet azonos rendelkezései

A kormányrendelet a törvényt alkalmazza:

- ✓ A fogalmak tekintetében: 2. § (2) *E rendeletben használt fogalmakat az Szt., az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.), a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Gst.), és az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.) által használt fogalmak szerint kell érteni.*
- ✓ Néhány sajátos eltéréssel az alapelvek tekintetében: 4. § (1) *A költségvetési számvitelben és a pénzügyi számvitelben az Szt.-ben meghatározott alapelveket a (2)–(8) bekezdésben meghatározott sajátosságokkal kell érvényesíteni.*
- ✓ A beszámolóval és a könyvvitellel kapcsolatos egyes konkrét rendelkezéseknél (bizonylati elv, bizonylati fegyelem, számviteli bizonylatok, szigorú számadási kötelezettség, bizonylatok megőrzése, leltározás).

A számviteli törvény és a kormányrendelet azonos technikái

A számviteli alapelveken túl a könyvvezetés és az éves költségvetési beszámoló elkészítése során az Szt. rendelkezéseit csak akkor lehet alkalmazni, ha azt a kormányrendelet kifejezetten elrendeli.

Azonos vagy hasonló területek:

- ✓ Az eredményszemléletű elszámolások módszere és technikái.
- ✓ A beszámoló részeiben a mérleg és az eredménykimutatás, azonban:
  - a mérleg kialakításánál figyelemmel kell lenni a nemzeti vagyonról szóló törvény előírásaira, valamint a pénzforgalmi elszámolásokkal kapcsolatos egyeztetések követelményére, továbbá a saját tőke más gazdálkodó szervezetekhez képest eltérő szerepére,
  - az eredménykimutatás kialakításánál figyelemmel kell lenni azon ügyletekre, amelyek a vállalkozásoknál nem, vagy csak ritkán fordulhatnak elő, de az államháztartás pénzforgalmának jelentős részét képezik (adók és más közhatalmi bevételek, ellátások, más transzferek).

A számviteli törvény és a kormányrendelet eltérő szabályozása I.

A számviteli törvénytől alapvető eltérés:

- ✓ A kormányrendelet a pénzforgalmi szemléletű költségvetési kimutatások, valamint az államháztartási törvény gazdálkodási szabályaihoz kapcsolódó elszámolások rendjét is rögzíti, továbbá – ahol lehetséges – megteremti a kapcsolatot a kétféle szempontú elszámolás között, emiatt lényeges elemei a beszámolóknak a költségvetési gazdálkodáshoz kapcsolódó kimutatások, elsősorban a közgazdasági és funkcionális szemléletű pénzforgalmi űrlapok és a maradványkimutatás.
- ✓ A beszámolóban a cash flow kimutatást a direkt pénzforgalmi kimutatások helyettesítik.
- ✓ A kiegészítő melléklet más tartalommal és formában jelenik meg.
- ✓ Alapítás, megszűnés számviteli feladatai.

A számviteli törvény és a kormányrendelet eltérő szabályozása II.

A számviteli törvényhez képest jelentős tartalmi módosítások:

- ✓ Eredményszemléletű elszámolásokban az államháztartási sajátosságok (nem eredményágon könyvelt pénz- és vagyonmozgások, államháztartásra jellemző ügyletek elszámolásai).
- ✓ A beszámoló elkészítésének és jóváhagyásának eljárásrendje, határidői.
- ✓ Konszolidálás és az ehhez alkalmas adatok előállítása (az államháztartásban is fontos elvárás, ezt azonban más módszerekkel, technikákkal éri el a jogszabály, amelyek részben a számviteli törvény más rendelkezéseinek kizárását hozzák magukkal, pl. árbevétel fogalmában az árkiegészítés).
- ✓ Nyitási és zárási feladatok.
- ✓ Számviteli politika, számlakeret, számlarend, számlák alábontása.
- ✓ Hibák javítása.

Sajátos terület: bekerülési érték, értékelés

A kormányrendelet a számviteli törvény fogalmait használja, épít azokra, azonban:

- ✓ A kormányrendelet a bekerülési érték számítására több helyen – elsősorban a vásárolt eszközöknél – sajátos szabályokat rendel.
- ✓ Terv szerinti értékcsökkenés esetén „diktált” kulcsok, terven felüli értékcsökkenés kizárása a piaci értéknél alacsonyabb eszközérték esetén.
- ✓ Közhatalmi követelések és az adók módjára behajtandó követelések értékelése során az értékvesztés egyszerűsített értékelési eljárással is meghatározható.
- ✓ Az alrendszer szervezeteinek összehasonlítható, konzisztens adatai előállítása érdekében a számviteli politikában meghozott döntések (választások) köre a terv szerinti értékcsökkenés kulcsain felül is korlátozott, így például:
  - a devizás tételek esetén alkalmazott árfolyam,
  - a részesedések, értékpapírok, készletek és követelések értékvesztésének elszámolásakor a jelentős összeg.

**KÖSZÖNÖM A
FIGYELMET!**

